

Пстиго Іван Іванович

Написав Тарас

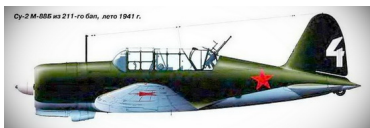
Середа, 10 квітня 2013, 00:00 -

Іван Іванович Пстиго народився 10 квітня 1918 року в селі Сухополи, нині Архангельського району Республіки Башкортостан, в сім'ї селянина. Закінчив середню школу. З 1936 року в лавах Червоної Армії. У 1940 році закінчив Енгельського військової авіаційної школи льотчиків.

Учасник Великої Вітчизняної війни з першого дня. Воювати почав у складі 211-го ближньо-бомбардувального авіаційного полку, який дислокувався у Молдавії, близько міста Котовська, недалеко від кордону з Румунією. Полк був великий - 5 ескадрилій, у кожній - по 10 літаків. Літаючи на Су-2, в перші, найважчі дні війни, Пстиго скоїв 21 бойовий виліт, підтримував з повітря частини Одеського військового округу, що увійшли до складу Південного фронту. В одному з вильотів був збитий, але зумів перейти лінію фронту і повернутися в свій полк.

25 липня 1941 року 211-й БАП, в якому служив Іван Пстиго, увійшов до складу ВПС Південно - Західного фронту, маючи 20 боеготових Су-2. Їх полк стояв на аеродромі під Борисполем. Вони літали бомбити війська противника на захід і південний - захід від Києва.

Після Молдавії Іван Пстиго воював на Україні, під Сталінградом і на Курській дузі, визволяв Білорусію та Прибалтику, Польщу і Чехословаччину, брав Берлін. Почавши війну лейтенантом і командиром ланки, Іван Пстиго пройшов довгий шлях: був командиром ескадрильї, начальником повітряно - стрілецької служби штурмової авіаційної дивізії і штурмового авіакорпусу, закінчив війну майором - командиром вісімсот дев'яносто третього штурмового авіаційного полку.

Пстиго Іван Іванович

Написав Тарас

Середа, 10 квітня 2013, 00:00 -

На штурмовику Іл-2 він зробив близько 100 бойових вильотів, нагороджений двома орденами Леніна, сімома орденами Червоного Прапора, іншими нагородами.

Батьки Пстиго двічі отримували повідомлення, що їх син не повернувся з бойового завдання. Одного разу розірвався поблизу снаряд, осколками рознесло кабінку, розбило шоломофон, спинку сидіння. Відчув біль у потилиці, але довів літак до аеродрому, посадив, продовжував воювати. Тільки через 20 років після Перемоги, коли лежав у госпіталі, хірурги витягнули з потиличної частини черепа 6 дрібних осколків того снаряда.

[21 липня](#) 1941 року в одному строю йшли на бойове завдання 2 дев'ятки Су-2. Іван Іванович вів ліву ланку. У сутичці над переправою, по якій наносився удар, від зенітної артилерії і винищувачів супротивника наші втратили 16 літаків! Повернулися тільки Пстиго Іван, неушкоджений, та Олексій Мальцев (сам він був поранений, а штурман убитий).

У перші місяці війни 211-ї бомбардувальний авіапункт поніс великі втрати: залишилося всього 11 [літаків](#). Пункт був відісланий у середню смугу Росії, в Балашов, на переформування. Звідти частина льотчиків направили в інші частини, а інших, в тому числі і Пстиго, посадили вивчати новий літак - штурмовик Іл-2.

У грудні 1941 року Іван Пстиго потрапив в Саратовський госпіталь: у нього боліли суглоби - рецидив ревматизму, яким він хворів у дитинстві. Там він і зустрів новий 1942 рік.

Після лікування, Пстиго відправився в Куйбишев, де формувалися штурмові авіаполки. Він потрапив до складу 504-го ШАП, що згодом став 74-м Гвардійським.

У травні 1942 року війська Південно - Західного фронту перейшли в наступ під Харковом. 504-й штурмовий авіаполк включив до складу щойно створеної 226-ї штурмової авіадивізії, полк перелетів на польовий аеродром Лачінов, а незабаром на польовий майданчик південніше Уразова. Почалася напружена бойова робота.

Рано вранці 14 червня ланка літаків, очолюване старшим лейтенантом І. І. Пстиго, вилетіла на штурм автоколони і ешелонів противника на залізничній станції Приколотне. Незважаючи на дощ, погану видимість і відчайдушний вогонь із землі, штурмовики з різних напрямків двічі заходили на ціль і піддавали її ретельному обстрілу. Згоріли 3 цистерни з паливом і близько 20 автомашин. На свій аеродром ланка повернулося в повному складі.

22 липня 1942 року п'ятірка штурмовиків 8-ї Повітряної армії у складі капітана П. І. Литкіна, старшого лейтенанта І. І. Пстиго, лейтенанта Ю. В. Орлова, сержанта О. В. Рибіна і В. М. Коряжкіна під прикриттям винищувачів 269-ї винищувальної авіаційної дивізії здійснила наліт на ворожий аеродром Морозівський Ростовської області і знищила на ньому 27 транспортних літаків. Ще 3 "Мессершмітт" були збиті над аеродромом винищувачами прикриття. З бойового завдання не повернулися 2 штурмовика і 1 винищувач. Цьому зухвалому нальоту радянських льотчиків тоді була присвячена спеціальна стаття в газеті "Красная Звезда". У статті особливо підкреслювалося, що німецький аеродром Морозівський був найважливішою перевалочною базою для транспортних літаків супротивника, що доставляли до фронту з глибокого тилу боєприпаси і паливо. Він мав сильне зенітне прикриття, а над ним постійно чатували винищувачі прикриття.

В кінці липня 1942 року полк дивізії діяв з аеродромів Пічуга і Кінний. Останній був у свій час польовим аеродромом військового училища льотчиків і розташовувався на правому березі Волги, в 40 кілометрах на північно - захід від Сталінграда. Але ворог наступав і дивізія, щоб не наражати себе на небезпеку, перелетіла на базовий аеродром 8-ї Повітряної армії. Тут полки поповнилися літаками та льотчиками, а з початку вересня стало діяти з аеродромного вузла.

Штурмовики не давали спокою ворогові. Вони знищували танки і артилерію, допомагали

Пстиго Іван Іванович

Написав Тарас

Середа, 10 квітня 2013, 00:00 -

наземним військам, атакували ворожі аеродроми. Всі дні були заповнені інтенсивними бойовими діями. Тоді своєю відвагою і майстерністю знову блиснув старший лейтенант І. І. Пстиго.

9 липня, вилітаючи із збільшеною бомбовим навантаженням у 600 кг, всією своєю групою в складі 8 екіпажів, Пстиго зробив 2 дуже ефективних заходу на ціль, скинувши бомби і випустивши по ній 57 реактивних снарядів. В результаті злагодженого штурму в районі хуторів Кустовський і Кумпінській група знищила і пошкодила до 20 ворожих танків і 45 автомашин.

У середині вересня 1942 року, коли йшли запеклі бої на вулицях Сталінграда, старший лейтенант І. Пстиго отримав завдання: знищити групу німецьких танків, які прорвалися на вулиці Саратовську і Комуністичну і розрізали нашу угруповання. Завдання було виконано блискуче і без втрат своїх літаків. Івану Пстиго, який очолював групу "Ілів", прямо в повітрі було присвоєно чергове військове звання "Капітан". Отримав він за це і орден Червоного Прапора.

З найкращої сторони І. І. Пстиго проявив себе і згодом. Тільки в боях за Сталінград , крім 2-х літаків, знищив 22 танки і до 70 автомашин.

У жовтні 1942 року в долі Пстиго стався крутий поворот: його призначили начальником повітряно - стрілецької служби 226-ї штурмової авіаційної дивізії. Турбот додалося, але літати на бойові завдання він продовжував, як правило, провідним.

Наприкінці листопада 1942 року майор І. І. Пстиго був призначений командиром вісімсот дев'яносто третього штурмового авіаційного полку. Було йому тоді 25 років.

У березні 1943 року було вирішено завдати масованого удару по ворожому аеродрому Ідріца силами всього штурмового авіакорпусу. Вести армаду штурмовиків доручили майору І. І. Пстиго. Наліт був проведений успішно. За цю операцію Пстиго був нагороджений орденом Олександра Невського.

Пстиго Іван Іванович

Написав Тарас

Середа, 10 квітня 2013, 00:00 -

Літаючи на літаку Іл-2, спочатку одномісному, а потім і двомісному варіанті, Іван Пстиго воював на Південно - Західному, Сталінградському, Брянськом, 1-му і 2-му Прибалтійських, 3-му Білоруському і 1-му Українському фронтах. За період війни здійснив 96 (за іншими джерелами 164) успішних бойових вильотів. У повітряних боях особисто збив не менше 2-х винищувачів супротивника (один з них - в лобовій атаці).

День Перемоги льотчики вісімсот дев'яносто третього Вітебського Червонопрапорного штурмового авіаційного полку, яким командував майор І. І. Пстиго, зустріли в небі Берліна.

Після війни Іван Іванович продовжував служити у ВПС. У 1947 році закінчив Вищі льотно - тактичні курси, в 1957 році - Військову академію Генерального штабу. Командував дивізією, корпусом, армією. У 1960 - 1967 роках був командувачем ВПС Групи радянських військ у Німеччині, в 1967 - 1977 роках - заступник головному ВПС з бойової підготовки. З 1977 року служив в Центральній інспекції безпеки польотів авіації Збройних Сил СРСР, з 1983 року - в Групі генеральних інспекторів Міністерства Оборони СРСР. За роки служби освоїв 52 типу літаків, налітав 7000 годин.

7 квітня 1978 року за особисту мужність і відвагу, проявлені в роки Великої Вітчизняної війни, великі успіхи в підготовці і підвищенні бойової готовності військ в післявоєнний період, освоєння складної бойової техніки, маршалові авіації (з 1975 року) І. І. Пстиго було присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

Нагороджений орденами: Леніна (двічі), Жовтневої Революції, Червоного Прапора (сім), Олександра Невського, Вітчизняної війни 1-го ступеня (двічі), Червоної Зірки; медалями та іноземним орденом.

Помер 23 лютого 2009 р. в Москві.